

Aan De Staatssecretaris

nota

Kamerbrief Procedure nieuwe treindienst in open toegang

TER BESLISSING

Datum

28 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/281586

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

Beslistermijn

02-10-2023

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Tijdens het CD HRN van 26 september jl. heeft de VVD verzocht om uitleg over de procedures die een spoorvervoerder moet volgen als hij een treindienst in open toegang wil aanbieden op het spoor. De VVD wil met name weten of een opentoeegangtoetreder automatisch toegang tot het spoor wordt verleend door ProRail als capaciteitsverdelers in het geval de ACM de opentoeegangtoetreder de toegang tot het spoor niet belemmert. U heeft in het CD een brief toegezegd voordat het tweeminutendebat plaatsvindt op 3 oktober. In de bijlage treft u een brief aan waarmee u voldoet aan de toezegging.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de brief, deze te ondertekenen en uiterlijk 2 oktober aan de Kamer te sturen.

Kernpunten

In de brief beschrijft u dat als een opentoeegangtreder een nieuwe treindienst in open toegang wil aanbieden hiervan 18 maanden voorafgaande melding van moet maken bij de ACM. De ACM kan op verzoek van een belanghebbende gevraagd worden om een economische evenwichtstoets uit te voeren. De ACM toetst in hoeverre concessieervoer dat op hetzelfde traject rijdt als de voorgenomen dienst, financieel-economisch niet in gevaar komt. Parallel moet een opentoeegangtoetreder capaciteit aanvragen bij ProRail. Die twee procedures staan los van elkaar. Verder maakt u melding van het nieuwe voorstel van de Europese Commissie over capaciteitsverdeling. Het BNC-fiche voor dit voorstel wordt momenteel opgesteld en zal binnenkort met de Tweede Kamer worden gedeeld..

Krachtenveld

Uit het debat bleek dat bij de VVD in de veronderstelling leeft dat als de ACM geen Economische Evenwichtstoets uitvoert, ProRail automatisch een binnenlandse opentoeegangtreindienst toegang tot het spoor moet geven. Dat is met de huidige capaciteitsverdelingsregels – die u dit jaar tussentijds gewijzigd heeft – niet het geval. Binnenlands concessieervoer heeft voorrang zodra ProRail de aangevraagde capaciteit niet kan verdelen vanwege een gebrek aan capaciteit. ProRail verklaart in zo'n geval de capaciteit overbelast en hanteert vervolgens de prioriteitsregels.

In het nieuwe Europese voorstel voor capaciteitsverdeling is zeer recent voorgesteld om geen speciale positie toe te kennen aan concessievervoer ten opzichte van opentoeegangvervoer. De Europese Commissie stelt voor om in geval van schaarste de capaciteit te verdelen op basis van geharmoniseerde sociaaleconomische prioriteitscriteria, ongeacht de status van het vervoer (concessie of open toegang). Een lidstaat zou wel de mogelijkheid hebben om een strategisch kader op te stellen waar de infrastructuurbeheerder rekening mee moet houden bij de verdeling van schaarse capaciteit. De onderhandelingen over dit nieuwe voorstel moeten nog starten en zullen naar verwachting niet spoedig worden afgerond (ook al vanwege de Europese verkiezingen in 2024).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

28 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/281586

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

Aan

De Staatssecretaris

Bijlage(n)

1